

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A
PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

DISCIPLINA DE EXAMEN:
RELIGIE ADVENTISTĂ

A. Notă de prezentare

Prezenta programă se adresează profesorilor care susțin examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar în specializarea *Religie Adventistă*. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional. Programa este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru disciplina religie. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice, specifice disciplinei.

Absolvenții facultăților de profil și profesorii care susțin examenul la disciplina *Religie Adventistă* pot preda în învățământul preuniversitar disciplina *Religie Adventistă* și *Discipline Teologice de Specialitate*, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Programa a fost structurată astfel încât să abordeze conținuturi din următoarele domenii teologice: Dogmatică, Studiul Bibliei, Istoria Creștinismului/Bisericii Creștine/Bisericii Adventiste, precum și din domeniul Didacticii Religiei.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, filiera teologică, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinei *Religie Adventistă*, precum și a metodicii disciplinei;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

B. Competențe specifice profesorului de religie

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice profesorului de *Religie Adventistă*, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- cunoașterea de către profesor a adevărilor fundamentale de credință și a elementelor de didactica religiei;
- capacitatea de a înțelege, practica și transmite valorile morale și spirituale specifice acestei discipline;
- cunoașterea și utilizarea competență a principalelor documente școlare reglatoare: planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la activitățile de învățare și conținuturi, precum și capacitatea de a construi și menține un climat educativ stimulativ și eficient;
- capacitatea de a adecva conținuturile și demersurile didactice la particularitățile de vârstă și la specificul dezvoltării cognitiv-afective / intelectuale a elevilor;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea, evaluarea activităților didactice și a competențelor dobândite de elevi;
- elaborarea de teste inițiale, formative și sumative, în funcție de obiectivele sau competențele vizate;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic trans-, inter- intra- și multidisciplinar;
- utilizarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare, necesare realizării activităților didactice specifice disciplinei Religie;
- folosirea și contextualizarea tehnicilor comunicării eficiente cu grupul de elevi, conform principiilor și metodelor interacțiunii educaționale și ale unor elemente de retorică didactică;
- evaluarea capacităților cognitive, comprehensive și de aplicare a achizițiilor, în scopul reglării competențelor, a stilului didactic precum și a abordării strategiilor didactice moderne;

C. Tematica la disciplina de specialitate

Domenii teologice:

1. Studiul Bibliei
2. Dogmatică
3. Istoria Creștinismului/Bisericii Creștine/Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea

I. STUDIUL BIBLIEI

1. Căile de comunicare ale lui Dumnezeu cu oamenii. Specificitatea comunicării prin Biblie, Duhul Sfânt, natura, providența.
2. Cunoștințe generale despre Biblie: scriere, păstrare, traducere în general și în limba română, răspândire etc.
3. Creațiunea – lucrarea minunată despre Dumnezeu: creațiune, omul coroana creațiunii, căderea în păcat, schimbări și consecințe; starea omului în moarte.
4. Planul de mântuire și punerea lui în aplicare: făgăduințe și profeții mesianice; întruparea, viața, moartea și învierea lui Isus Hristos; harul, neprihănirea și sfințirea prin credință; relație lege-har; siguranța în Hristos, lucrarea Duhului Sfânt; glorificare și viața veșnică.

5. Marea Luptă – istoria luptei dintre Dumnezeu și Satana, bine și rău; concept și consecințe în experiența umană; profeția biblică, descoperirea lui Dumnezeu cu privire la viitor.
6. Biserica, o adunare a poporului lui Dumnezeu: biserica din Eden, chemarea lui Avraam, exodul și sanctuarul, evreii în Canaan, teocrație și regalitate; nașterea și dezvoltarea bisericii creștine primare; definirea împărăției harului în „Predica de pe Muntele Fericirilor”; Biserica templul lui Dumnezeu; darurile Duhului Sfânt, caracteristicile rămășiței și definirea Babilonului spiritual.

Bibliografie

1. Biblia, Cornilescu, Societatea Biblica Internațională
2. E.G. White, *Patriarhi și profeți*, Viață și sănătate, București, 1999
3. E.G. White, *Profeți și regi*, Viață și sănătate, București, 1998
4. E.G. White, *Hristos Lumina Lumii*, Viață și sănătate, București, 2002
5. E.G. White, *Istoria Faptelor Apostolilor*, Viață și sănătate, București, 1999
6. E.G. White, *Tragedia Veacurilor*, Viață și sănătate, București, 2000
7. E.G. White, *Parabolele Domnului Hristos*, Viață și sănătate, București, 1995
8. E.G. White, *Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, Viață și sănătate, București, 1996
9. Claude Verechia, *Biblia, manual de utilizare*, Viață și sănătate, București, 1999
10. **George W. Reid (coordonator)**, *Principii de înțelegere a Bibliei*, Viață și sănătate, București, 2013.
11. Gerhard Pfandl (ed.), *Interpretarea Scripturii*, Viață și sănătate, București, 2012
12. Florin Laiu, *Hermeneutica și exegeza biblica*, Institutul Teologic Adventist, 2000
13. Programele școlare în vigoare

II. DOGMATICĂ

1. Doctrina despre Dumnezeu
 - Cuvântul lui Dumnezeu;
 - Dumnezeirea - Trinitatea, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
2. Doctrina despre om (antropologie)
 - Creațiunea;
 - Natura omului.
3. Doctrina despre mântuire (soteriologie)
 - Marea Luptă;
 - Viața, moartea și învierea Domnului Hristos;
 - Experiența mântuirii.
4. Doctrina despre biserică (ecclesiologie)
 - Biserica;
 - Rămășița și misiunea ei;
 - Unitatea trupului lui Hristos;
 - Botezul;
 - Cina Domnului;
 - Darurile și slujbele spirituale;
 - Darul profeției.
5. Doctrina despre viața creștină (hagia)
 - Legea lui Dumnezeu;
 - Sabatul;
 - Administrarea creștina a vieții;
 - Comportamentul creștin;
6. Doctrina despre evenimentele finale (escatologie)
 - Lucrarea Domnului Hristos în Sanctuarul ceresc;
 - A doua venire a Domnului Hristos; Moartea și învierea;
 - Mileniul și sfârșitul păcatului;
 - Noul Pământ.

Bibliografie

1. **Gerald A. Klingbeil (ed.)**, *Repere biblice*, Viață și sănătate, București, 2012.
2. Roy Adams, *Natura Domnului Hristos*, Viață și sănătate, București, 2012.
3. Wilhelm Moldovan, *Manualul doctrinelor biblice A. Z. Ș.*, Viață și sănătate, București, 2010
4. *Advențiști de Ziua a Șaptea Cred.* O expunere biblică a celor 28 puncte fundamentale de doctrină, Viață și sănătate, București, 2009.
5. Manualul Bisericii, Viață și sănătate, București, 2010.
6. Programele școlare în vigoare

III. ISTORIA CREȘTINISMULUI / BISERICII CREȘTINE – ISTORIA BISERICII ADVENTISTE

1. Creștinismul primar, persecuție și erezii;
2. Schimbarea statutului Bisericii creștine în timpul lui Constantin și consecințele sale;
3. Sinoadele ecumenice din primele secole;
4. Pre-reformatorii și reforma în Germania, Elveția și Franța; consecințe sociale și economice;
5. De la biserica primară la bisericile naționale; cazul Angliei;
6. Contrareforma, consecințele sale și dezvoltarea creștinismului în America de Nord;
7. Influența religioasă a Americii asupra Vechiului Continent;
8. Apariția și etapele dezvoltării adventismului în lume și în România;

Bibliografie

1. Carle C. Cairns, *Creștinismul de-a lungul secolelor*, SMR, 1992.
2. Dumitru Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste din România*, volumul I și II, Viață și sănătate, București 2002.
3. George R. Knight, *În căutarea identității*, Viață și sănătate, București 2013.
2. E.G. White, *Tragedia Veacurilor*, Viață și sănătate, București 2002.
3. R.W. Schwartz, *Light Bearers to the Remnant*, Pacific Press, Nampa, Idaho, 1979.
4. V.D. Cojea, *Cărări vechi și noi*, CARD, București, 1999.
5. G. Gehann, *Predicând Evanghelia*, CARD, București, 2002.
7. Programele școlare în vigoare.

NOTĂ: Bibliografia pentru disciplina de specialitate include **manualele de Religie Adventistă cuprinse în Catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.**

D. Tematica pentru didactica disciplinei de specialitate

I. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului național: planuri-cadru (trunchi comun, curriculum diferențiat, curriculum la decizia școlii/ curriculum în dezvoltare locală), programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare; alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module, standarde curriculare.
2. Proiectarea curriculumului la decizia școlii/ curriculum în dezvoltare locală de tipul: aprofundare/ extindere/ opțional ca disciplină nouă. modalități de analiză a nevoilor specifice ale elevilor, modalități de selectare a CDS, modalități de dezvoltare a unei programe de CDS, exemple posibile pentru domeniul educației religioase.
3. Competențele predării-învățării-evaluării la disciplina religie. Competențe generale, competențe specifice. Operaționalizarea competențelor.
4. Programa școlară: structura programei școlare, utilizarea programei în proiectarea și realizarea activităților didactice, manualele și bibliografia;
5. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea de activități de învățare intra-, inter- și transdisciplinare.
6. Lecția. Tipuri de lecție;

II. Principiile didactice generale. Principii didactice specifice predării religiei: principiul hristologic și principiul eclesiologic.

III. Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare

1. Metode didactice: clasificare, caracterizare, utilizarea metodelor centrate pe elev/ tehnicilor de învățare prin cooperare.
2. Forme de organizare a activității didactice: caracterizare, clasificare.
3. Forme de activitate extrașcolară specifice disciplinei religie și proiectarea acestora: cateheza, serbarea religioasă, vizitele, expozițiile, cercurile pe disciplină, participarea la serviciile de cult.
4. Mijloacele de învățământ utilizate în activitatea didactică: caracterizare, funcții, clasificare.
5. Mijloace de învățământ specifice disciplinei religie: textul biblic, literatura religioasă, portretul, harta, mijloacele audio- vizuale, calculatorul etc.
6. Utilizarea tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire. Exemplificări pentru ora de religie.

IV. Evaluarea procesului instructiv-educativ

1. Evaluarea de proces: obiective, caracterizare, funcții, tipologie. Specificul evaluării la ora de religie.
2. Metode de evaluare: caracterizare, tipologie.
3. Instrumente de evaluare: caracterizare, calități (validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate).
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare.

5. Elaborarea probelor scrise: proiectarea testului docimologic, matricea de specificații.
6. Metode și instrumente complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, investigația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului).

V. Profesorul de religie – model și formator de caractere în școala contemporană.

Consilierea și îndrumarea duhovnicească în cadrul educației religioase.

E. Bibliografie pentru didactica disciplinei de specialitate

1. BĂNCILĂ, Vasile, *Inițierea religioasă a copilului*, Editura Anastasia, 1996.
2. BOCOȘ, Mușata, *Instruire interactivă*, Polirom, 2013
3. CUCOȘ, Constantin, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Polirom, Iași, 1999
4. PANOSCHI, Mihaela; LIȚOIU, Nicoleta; Pr. IORDĂCHESCU Nicolae, *Ghid de evaluare, Religie*, Aramis, București, 2001
5. OPRÎȘ, Dorin, OPRÎȘ, Monica, *Metode active de predare-învățare. Modele și aplicații la religie*, Iași, Editura Sf. Mina, 2006
6. Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată - fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași
7. Cristea Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998
8. Cucuș C., *Pedagogie generală*, Ed. Polirom, Iași, 2000
9. D'Hainaut, L., 1981, *Interdisciplinaritate și integrare*, în Programe de învățământ și educație permanentă, EDP, București
10. Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București
11. Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă și examenele*, Editura ProGnosis, București
12. STOICA Adrian, *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*. Editura Humanitas Educațional, București, 2003.
13. HABENICHT, Donna, *Cum să predăm religia copiilor noștri*, Editura Viață și Sănătate, București, 1999.
14. E.G. WHITE, *Educație*, ed. Viață și Sănătate, București, 2001.
15. E.G. WHITE, *Principiile fundamentale ale educației creștine*, Editura Viață și Sănătate, București, 1997.
16. E.G. WHITE, *Sfaturi pentru părinți, educatori și elevi*, Editura Viață și Sănătate, București.
17. E.G. WHITE, *Căminul creștin*, Editura Viață și Sănătate, București.

NOTĂ: Bibliografia pentru didactica disciplinei de specialitate include **planurile-cadru și programele școlare pentru disciplina Religie Adventistă valabile în anul școlar în care se susține examenul.**